

D'on ve la roba que vestim?

6è de primària

1. Introducció

A continuació es presenten tot un seguit d'activitats pensades per infants de 6è curs de primària amb l'objectiu de donar a conèixer el comerç just des de petits. Les activitats estan relacionades amb el currículum i contribueixen a assolir o consolidar les competències i els continguts de diferents assignatures.

En aquest cas, es parteix de la visualització de l'audiovisual "D'on ve la roba que vestim?" per començar a introduir els conceptes de la indústria tèxtil dels quals es parlarà durant la sessió. A més de parlar en abstracte, ens centrarem en la roba que duim posada per calcular l'impacte que té sobre el medi ambient i sobre les persones..

2. Objectius generals

- Entendre el concepte de deslocalització, petjada hídrica i greenwashing.
- Adquirir eines per distingir el que és roba ecològica i de Comerç Just
- Prendre consciència de l'impacte que té la indústria tèxtil sobre el medi ambient i sobre les persones.
- Conèixer les alternatives de consum que existeixen
- Entendre i assimilar els principis bàsics del Comerç Just.

3. Correspondència amb el currículum

Les presents activitats estan relacionades amb els currículums establerts per la llei d'educació LOMQE per al 6è curs d'educació primària, que es comprenen als Annexos del Decret 34/2015 de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears.

A continuació es presenta la correspondència de continguts i competències:

Competències

- **Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.** Càlculs bàsics per parlar de la petjada hídrica i la petjada de carboni.
- **Competència per aprendre a aprendre.** Adquirir eines per aprendre a reconèixer les prendes de Comerç Just i ecològiques.
- **Competència de comunicació lingüística.** Comprensió de les explicacions del taller.
- **Competència social i cívica.** Entendre els valors del Comerç Just i la necessitat de fomentar-lo. Identificar les injustícies i denunciar-les.

Assignatura: Ciències socials

Bloc 2. El món que ens envolta.

- El clima i factors climàtics
- Les grans zones climàtiques del planeta
- El desenvolupament sostenible
- Consum responsable

Bloc 3. Viure en societat.

- Les activitats productives: recursos naturals, matèries primeres
- La producció de béns i serveis. El consum i la publicitat.

Assignatura: Matemàtiques

Bloc 1. Processos matemàtics.

- Plantejament de petites investigacions en contextos numèrics, geomètrics i funcionals.

Bloc 2. Nombres.

- La multiplicació com a suma de sumands iguals i viceversa.

Assignatura: Valors socials i cívics

Bloc 1. La identitat i la dignitat de la persona

- El treball en equip i el treball cooperatiu
- La presa de decisions responsables.

Bloc 3. La convivència i els valors socials.

- Els drets humans universals, els drets universals dels infants
- La intervenció humana en el medi
- El consum responsable.

4. Taula resum d'activitats

ABANS DEL TALLER (equip docent)	20 min
Activitat 1. El cotó, de la planta al fil	20 min
EL TALLER (Shikamoo)	55 min
Activitat 1. Presentació	5 min
Activitat 2. Vídeo interactiu	15 min
Activitat 3. La petjada hídrica del cotó	10 min
Activitat 4. Els efectes de la deslocalització	10 min
Activitat 5. Les alternatives i la publicitat enganyosa	15 min
DESPRÉS DEL TALLER (equip docent)	15 min
Activitat 1. Jugajust	15 min

5. Descripció de les activitats

ABANS DEL TALLER (equip docent)

Temporització total: 20 minuts

ACTIVITAT 1. El cotó, de la planta al fil

CONCEPTES CLAU: planta del cotó, agricultura, clima tropical, reg

DESCRIPCIÓ GENERAL: Fer recerca sobre el cultiu de la planta del cotó i els processos pels que passa fins arribar a convertir-se en fil

AGRUPACIÓ: parelles o individual

TEMPORITZACIÓ: 20 minuts

OBJECTIUS:

- Aprendre a cercar informació de fonts fiables
- Conèixer el procés de producció del cotó

MATERIAL NECESSARI:

Connexió a internet, chromebook/tablet/ordinador

METODOLOGIA:

El/la docent proposarà a l'alumnat de fer una recerca sobre la planta i el cultiu del cotó. L'objectiu final serà elaborar una presentació en format digital o físic amb la informació que hagin trobat.

Els ítems que proposam són els següents:

- 1. La planta del cotó.
 - Com és la planta del cotó? (imatge o dibuix)
 - En quin clima se sol cultivar?
 - Quina atenció necessita la planta del cotó per créixer?
- 2. De la planta al fil de cotó
 - Com i quan es cull la flor del cotó?
 - Com passa de ser una flor a ser un fil?

EL TALLER (equip Shikamoo)

Temporització total: 55 minuts

Activitat 1. Presentació

CONCEPTES CLAU: Comerç Just, roba, cotó

DESCRIPCIÓ GENERAL: La persona responsable del taller farà una petita explicació per presentar el que es farà durant la sessió.

AGRUPACIÓ: Grup classe

TEMPORITZACIÓ: 5 minuts

OBJECTIUS:

- Presentar la temàtica general de la sessió

MATERIAL NECESSARI:

Presentació de diapositives

METODOLOGIA:

La persona responsable del taller es presentarà i farà una breu introducció al taller que es farà a continuació.

Activitat 2. Vídeo interactiu

CONCEPTES CLAU: Cotó, petjada hídrica, cotó orgànic, deslocalització, greenwashing, fast fashion, slow fashion, intercanvi, segona mà, canvi climàtic

DESCRIPCIÓ GENERAL: A través de la visualització interactiva d'un audiovisual s'introduiran els diferents conceptes que es treballaran posteriorment al taller.

AGRUPACIÓ: Grup classe

TEMPORITZACIÓ: 15 minuts

OBJECTIUS:

- Introduir els conceptes principals sobre la producció de la roba
- Prendre consciència de les principals problemàtiques al voltant de la roba
- Conèixer les alternatives de consum.

MATERIAL NECESSARI:

Audiovisual interactiu "Saps d'on ve la roba que vestim?"

METODOLOGIA:

Es visualitzarà a l'aula el vídeo "Saps d'on ve la roba que vestim?". De manera interactiva, l'alumnat haurà d'anar responnent tot un seguit de preguntes que plantejarà el vídeo:

- o Què està fet de cotó?
- o Quanta aigua es necessita per produir una camiseta de cotó?
- o On encomanen la confecció de la roba les grans marques?
- o Ens podem de fiar sempre de les etiquetes "bio", "eco" o "organic"?
- o Quanta roba es tira en un any a l'estat espanyol?
- o Quines alternatives proposa la slow fashion?

A mesura que les preguntes vagin apareixent a la pantalla, l'alumnat les anirà responnent i es faran els aclariments necessaris al respecte.

Activitat 3. La petjada hídrica del cotó

CONCEPTES CLAU: petjada hídrica, planta del cotó, clima tropical

DESCRIPCIÓ GENERAL: Es calcularà la petjada hídrica del cotó que duen posat aquell dia, en funció de les prendes de roba que portin i la seva composició.

AGRUPACIÓ: Grup classe

TEMPORITZACIÓ: 10 min

OBJECTIUS:

- Entendre el concepte de petjada hídrica
- Prendre consciència de la quantitat d'aigua necessària per a la producció de cotó en un clima que no és l'adequat

MATERIAL NECESSARI:

Presentació de diapositives

METODOLOGIA:

Primer de tot, la responsable del taller tornarà a explicar el concepte de la "petjada hídrica" del cotó que apareixia a l'audiovisual i entre tots intentaran recordar les dades que donava el vídeo.

A partir d'aquí hauran de fer l'exercici de calcular la petjada hídrica del seu look. És a dir, mirant les etiquetes de la seva roba (o si no les tene, intuït-ho) hauran de calcular de manera aproximada el cotó que vesteixen en aquell moment i calcular l'aigua que s'ha requerit per produir-lo.

- Uns texans - 7000 L d'aigua
- Una camiseta (100 gr de cotó) - 2700 L d'aigua

Activitat 4. Els efectes de la deslocalització

CONCEPTES CLAU: deslocalització, salari digne, explotació infantil

DESCRIPCIÓ GENERAL: Partint de l'explicació del fenomen de la deslocalització, hauran de calcular de manera hipotètica l'impacte ambiental del transport de la roba que porten.

AGRUPACIÓ: Grup classe

TEMPORITZACIÓ: 10 min

OBJECTIUS:

- Entendre el fenomen de la deslocalització
- Prendre consciència de les conseqüències socials de la deslocalització

- Conèixer les conseqüències ambientals de la deslocalització

MATERIAL NECESSARI:

Presentació de diapositives

METODOLOGIA:

En primer lloc, la persona responsable del taller començarà consolidant l'explicació del fenomen de la deslocalització, prèviament introduït per l'audiovisual. Se centrarà en les implicacions socials que comporta aquest fenomen.

A continuació, es passarà a parlar de l'impacte ambiental que suposa la deslocalització. Per tal que els alumnes s'arribin a fer-ne una idea, es calcularà de manera hipotètica i aproximada la petjada de carboni de les seves prendes. Hauran de mirar quin és el lloc de producció d'una peça de roba que duguin posada i es calcularà amb un aplicatiu web quantes emissions de CO2 genera fer un viatge fins aquell lloc del món. Es faran 2 o 3 exemples a la pantalla.

Activitat 5. Les alternatives i la publicitat enganyosa

CONCEPTES CLAU: *greenwashing*, Comerç Just, certificats, segells, segona mà, intercanvi, producció local, publicitat enganyosa

DESCRIPCIÓ GENERAL: Es presentaran les alternatives de consum responsable i el fenomen del *greenwashing*. Es farà un exercici per aprendre-ho a diferenciar

AGRUPACIÓ: Grup classe

TEMPORITZACIÓ: 15 minuts

OBJECTIUS:

- Conèixer les alternatives de consum responsable
- Entendre el concepte del "*greenwashing*" i la publicitat enganyosa
- Aprendre a detectar el *greenwashing*

MATERIAL NECESSARI:

Presentació de diapositives

METODOLOGIA:

En primer lloc, es farà una explicació de cadascuna de les alternatives de consum responsable: la roba de Comer Just i de producció local, l'intercanvi i la roba de segona mà.

A continuació, es repassarà el significat del concepte del *greenwashing* prèviament introduït pel vídeo. S'explicarà com identificar les prenes de roba que són realment justes i responsables de la publicitat enganyosa i es farà un exercici per comprovar que ho han entès: es projectaran diferents casos a la pantalla i hauran de dir si creuen que és un cas de greenwashing o no.

DESPRÉS DEL TALLER (equip docent)

Temporització total: 20 minuts

Activitat 1. Jugajust

CONCEPTES CLAU: Comerç Just, drets humans i laborals, medi ambient, igualtat

DESCRIPCIÓ GENERAL: Es proposarà als infants de jugar als jocs online de Shikamoo sobre el Comerç Just

AGRUPACIÓ: grup classe, parelles

TEMPORITZACIÓ: 15 min (ampliable)

OBJECTIUS:

- Consolidar els coneixements sobre el Comerç Just

MATERIAL NECESSARI:

Connexió a internet, chromebooks/ordinadors/tauletes

METODOLOGIA:

Per consolidar tot el que varen aprendre el dia del taller, es proposarà als infants de jugar als jocs del web jugajust.org; la pàgina web de jocs de Shikamoo per conèixer millor el Comerç Just. Es pot plantejar com una activitat d'aula (a

través de l'ordinador d'aula i el projector) o com una activitat per individual o per parelles (amb els chromebooks o tauletes individuals).